

JARDUKETA IZENA:	Arrainendako pasabideen funtzionamendua ebaluatzea
	D10 Arraiendako pasabideen jarraipena egitea
Zer KBEtan edo Kontserbazio Bereziko Eremutan dihardugun:	
Leitzarain Ibaia eta Bidasoa Ibaia	
LOTURA NATURA 2000ekin	
Ekintza KBEak Kudeatzeko Planen helburu operatibo hauen baitan kokatua dago:	
5.1.2. Izokin arruntaren, kolakaren, itsas lanproiaren eta burtainaren habitataren baldintzak hobetzea.	
KBEko funtsezko elementu onuradunak - REASONS	
Jarraipen ekintza hau beharrezkoa da:	
- Ibai jarraitutasuna eta espezie urtarren (arrainen, batez ere) zirkulazio librea bermatzeko ibai-ibilguetan zehar.	
- Arrainak (salmonidoak eta migratzaile handiak, bereziki) arraba-lekurik onenetara irits daitezela ahalbidetzeko; ibaiaren goi-ibilguan eta ibaiadar nagusietan egoten dira.	
- Arrainendako pasabideen funtzionamenduan dauden hutsak atzemateko, zerk eragiten dituen aztertze, eta kasuan kasuko neurri zuzentzaileak erabiltzeko proposatzeko.	
JARDUKETA LEKUA ETA UDALERRIAK:	
Data	
2016-2020	
Aurrekontua	
131.136 €	
Proiektuaren ekintza loturikoak	
Honi loturiko kontserbazio ekintzak dira presa gaindiezinak kentzea proposatzen dutenak, proiektuarekin bat.	
Lanaren deskribapena - HELBURUAK	
Jarraipen ekintza honen helburua da Bidasoa eta Leitzarain ibaietako 15 presak dituzten pasabideen funtzionamendua ebaluatzea; izan ere, arrainak igarotzeko moduan geldituko dira, proiektuko beste ekintza batzuetan oztopo gaindiezinak ezabatu ondoren. Halaber, behar diren mantentze neurriak eta aholkuak proposatuko zaizkie egun oraindik era jardunean ari diren zentral hidroelektrikoen emakidak dituztenei (ezin baitira oztopo horiek eraitsi), funtzionamendu kaskarra atzematen bada. Jarraipenak egiteko xede espeziea amuarrain arrunta izanen da. Gainera, amuarrainaren bidez lortzen diren emaitzek, pasabideak funtzionalak diren ala ez jakiteko, intereseko gainerako espezieentzat ere balio dute: izokin arrunta, itsas amuarraina, etab.	
Lanaren deskribapena - AURREKARIAK	
Kontserbazio lanen artean, Bidasoa eta Leitzarain ibaietan presak eraistea proposatu da, ibaiaren konektibitatea berreskuratzeko, eta era berean, espezieen migrazio mugimenduak errazteko. Azken urteotan, bestelako ekintzak ere egin dira aurrekoen osagarri, helburu berarekin, baina gaur egun oraindik ere funtzionamenduan dauden presetan; beraz, eraitsi ez daitezkeen haietan. Oztopoa eraisterik ez dagoenean, pasabideak eraiki ohi dira,	

arrainek oztopoa uretan goiti gaintzeko aukera izan dezaten. Behin pasabideak eraikitakoan, ongi ote dabilen ikusi behar da; hau da, egiarki balio ote duen arrainek oztopoa gaintu dezaten, ahalik eta atzerapen eta energia-gastu txikienarekin.

Lanaren deskribapena – JARRAIPENEN DESKRIBAPENA

Jarraipenak egiteko xede espeziea amuarrain arrunta izanen da. Espezie hori aukeratu dugu, bi ibaietan ugariagoa delako, eta arrantza elektrikoarekin aise harrapatu eta maneiatzen delako. Gainera, amuarrainaren bidez lortzen diren emaitzek, pasabideak funtzionalak diren ala ez jakiteko, intereseko gainerako espezieentzat ere balio dute: izokin arrunta, itsas amuarraina, etab. Jarraipena salmonidoen ugalketa garaian egingen da, garai horretan hasten baitira ugaltzailak migrazioak luzeenak egiten arraba-lekuen bila. Arrainak irail erdian markatuko dira, eta jarraipena data horretatik abendu erdialdera arte egingen da.

Bi jarraipen teknika erabiliko dira: batetik, arrainak markatu eta haien jarraipena egingen da presetan jarriko diren antena pasiboen bidez; bestetik, irratigorleekin markatu eta eskuzko antenen bidez ibilguetan ibiltzea.

Nafarroan, markatzen diren amuarrainen jarraipena egite aldera, markei atzemateko tresna bat paratuko da, bi antena dituen, atzematen diren seinaleak irakurtzeko eta erregistratzeko. Hona hemen zer adierazle erabiliko diren funtzionaltasunaren eta efizientziaren emaitzak baloratzeko:

- Oztopoa gaintzea lortzen duten arrain markatuen ehunekoa.
- Ale markatu bakoitza zenbat aldiz saiutzen den oztopoa gaintuzten.
- Zenbat denbora behar izan duen ale bakoitzak oztopoa igarotzeko, igaro badu.

JUSTIFIKAZIOA Zer lortu nahi dugu? – ESPERO DIREN EMAITZAK

Emaitza hauek espero dira:

- Aztertuko diren 15 oztopoen gaintze balorazioa egitea.
- Gaintzeko gabeziak dituzten pasabideak identifikatzea.
- Emakidadunei gabezien berri ematea, bai eta mantentze aholkuak ere (garbiketa, emariak erregulatzea, etab.)
- Urtero txostenak egitea.

